

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

DİLEKÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

21 Haziran 2012 Perşembe

DİLEKÇE KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

21 Haziran 2012 Perşembe

---0---

K O N U

Savfa

- Belediye İmar Planlarında Okul Alanı Olarak Ayrılan Gayrimenkuller Hakkında, İlgili İdari Makamlar Tarafından Yasal Süresince Kamulaştırma İşlemi veya İmar Planında Revizyon İşlemi Yapılmadığı İçin Mülkiyet Haklarına Aykırılıkların Kaldırılması Hakkında Komisyon Raporunun TBMM Genel Kuruluna Sevki** 2:5
- Ekmeğin İsrafının Önlenmesi ve İhtiyaç Fazlası Ekmeğin Değerlendirilmesi İlişkin Alt Komisyon Raporu** 5:10
- Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Kıyılardan Halkın Kullanımının Mevzuata Aykırı Olarak Sınırlandırıldığını Belirterek Bu Sınırlamaların Kaldırılması ve Gerekli Önlemlerin Alınmasına İlişkin Komisyon Raporu** 11:15
- Askeri Okullarda Ayrımcılığa Uğradıkları, Haksız Olarak İlişkilerinin Kesildiği İddia Edilerek, Konunun Araştırılması, Askeri Okullardan İlişgi Kesilenlerin Tazminat Yükümlülüğünün Azaltılması/Kaldırılması İlişkin Alt Komisyon Raporu** 15:28

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:28
Belediye İmar Planlarında Okul Alanı Olarak Ayrılan Gayrimenkuller Hakkında, İlgili İdari Makamlar Tarafından Yasal Süresince Kamulaştırma İşlemi veya İmar Planında Revizyon İşlemi Yapılmadığı İçin Mülkiyet Haklarına Aykırılıkların Kaldırılması Hakkında Komisyon Raporunun TBMM Genel Kuruluna Sevki	2:5
Haluk KURNAZ (Komisyon Uzmanı)	4
Kemal EKİNCİ (Bursa)	5
İsmail AYDIN (Bursa)	5
Ekmeğin İsrafının Önlenmesi ve İhtiyaç Fazlası Ekmeğin Değerlendirilmesi İlişkin Alt Komisyon Raporu	5:10
Gürsoy EROL (İstanbul)	6:9,10
Kemal EKİNCİ (Bursa)	9
Hasan AKGÖL (Hatay)	10
Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Kıyılardan Halkın Kullanımının Mezuata Aykırı Olarak Sınırlandığı Belirterek Bu Sınırlamaların Kaldırılması ve Gerekli Önlemlerin Alınmasına İlişkin Komisyon Raporu	11:15
Haluk KURNAZ (Komisyon Uzmanı)	12:13,13,14,15
Kemal EKİNCİ (Bursa)	13:14,14:15,15
Gürsoy EROL (İstanbul)	14
Sevde BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş)	15
Halil ÜRÜN (Afyonkarahisar)	15
Hasan AKGÖL (Hatay)	15
Askeri Okullarda Ayrımcılığa Uğradıkları, Haksız Olarak İlişkilerinin Kesildiği İddia Edilerek, Konunun Araştırılması, Askeri Okullardan İlişgi Kesilenlerin Tazminat Yükümlülüğünün Azaltılması/Kaldırılması İlişkin Alt Komisyon Raporu	15:28
İsmail AYDIN (Bursa)	17:19,21,23,25:26,27
Kemal EKİNCİ (Bursa)	19:21,22:23,24,25
Sevde BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş)	21,24,25
Halil ÜRÜN (Afyonkarahisar)	22,22

Açılma Saati: 10.47

Kapanma Saati: 12.23

21 Haziran 2012 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.47

BAŞKAN : Mehmet DANIŞ (Çanakkale)

BAŞKAN VEKİLİ: Halil ÜRÜN (Afyonkarahisar)

SÖZCÜ : Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

KÂTİP : İsmail AYDIN (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Çok değerli Komisyon üyelerimiz, değerli milletvekillerim, sayın basın mensupları; yeterli çoğunluğumuz vardır. Dilekçe Komisyonunun 5'inci Genel Kurul toplantısını açıyorum.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi Dilekçe Komisyonu toplumun çoğunluğunu ilgilendiren konuları irdemek, araştırmak, bunlarla ilgili olarak vatandaşlarımızdan gelen şikâyet ve dilekleri değerlendirmek, kamu kurum ve kuruluşlarının hukuka aykırı tutum ve davranışlarını iş ve işlemlerindeki eksiklik ve yanlış uygulamalar, varsa bunlarla ilgili uyarılarda bulunmak, inceleme yapmak, yaptırmak, bilirkişi görevlendirmek ve kararlar almak üzere zaman zaman toplanmaktadır. Bu bağlamda, bugün gündemimizde bulunan ve daha önce bastırılıp tarafınıza yazı ile bildirilen konuları görüşüp karara bağlayacağız.

Öncelikle usul gereği gündemimize geçmeden önce söz almak isteyen değerli üyemiz, milletvekilimiz varsa 5'er dakika söz verebiliriz. Tabii ki yine arkadaşlarımız ilgili alt komisyon raporlarımız görüşülürken de düşüncelerini bildirebilirler, varsa gündeme getirmek istediğiniz konular.

Komisyon Üyemiz İzmir Milletvekilimiz Sayın Erdal Aksünger'in babası vefat ettiği için bugün aramızda yok. Kendisine ve ailesine baş sağlığı diliyoruz, sabırlar diliyoruz. Allah rahmet etsin diyoruz. Böyle de bir acımızın bugün olduğunu sizlerle paylaşmış oluyoruz.

Bugünkü gündemimize geçmeden önce sizleri bir konuda bilgilendirmek istiyorum.

Bildiğiniz üzere Meclisimiz yakında, belki önümüzdeki hafta sonu veya bir sonraki hafta sonu tatile girecek. Dolayısıyla tatile girdiğinde de komisyonlar yasama faaliyetlerinde bulunmamaktalar. Biz de Komisyon Başkanlığı olarak yapılan başvuruları gecikmeksizin cevaplandırmak ve diğer faaliyetlerimizi devam ettirmek amacıyla Meclis Başkanlığından Meclis tatilindeyken de çalışma izni için talepte bulunduk ve Meclis Başkanlığı da bizim talebimizi Genel Kurulun 6/6/2012 tarihli ve 116'ncı Birleşiminde Genel Kurulun onayına sundu. Genel Kurul bu talebimizi kabul etti. Dolayısıyla yazın da çalışmalarımız devam edecek.

Başkanlık sunuşları içinde yer alan 1'inci gündem maddemiz daha önce de Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunda görüştüğümüz ve Maliye Bakanlığında görüş istenmesine karar verdiğimiz ve 22'nci Yasama Döneminden beri takip ettiğimiz bir dosyamız var. Bunu görüşüp karara bağlayacağız.

Bildiğiniz gibi 23'üncü Yasama Döneminden devir alınan kararlarımız bulunmaktadır. Bunlardan biri 22 ve 23'üncü yasama dönemlerinden beri devam eden ve 2 kez Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul gündemine kadar gelmiş ancak çeşitli nedenlerle sonuçlanamamış olan Belediye İmar Planlarında Okul Alanı Olarak Ayrılan Gayrimenkuller Hakkında, İlgili İdari Makamlar Tarafından Yasal Süresince Kamulaştırma İşlemi veya İmar Planında Revizyon İşlemi Yapılmadığı İçin Mülkiyet Haklarının Anayasa'ya Aykırı Olarak Sınırlandığı İddialarını İçeren Dilekçelere İlişkin Komisyon Genel Kurul Kararı, bugün devam eden ve hâlen sonuçlanmamış olan bu işlemimizle ilgili bir karar almak durumundayız. Bununla ilgili arkadaşlarımız çalıştı. Daha öncesinde alt komisyonumuz da çalıştı. Burada arkadaşlarımız slayta yansıtılar sanıyorum. Arkadaşlarımız onu okuyabilirlerse...

Buyurun.

“Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu, belediye imar planlarında okul alanı olarak ayrılan gayrimenkuller hakkında, ilgili idari makamlar tarafından yasal süresinde kamulaştırma veya imar planında revizyon işlemleri yapılmadığı için mülkiyet haklarının Anayasaya aykırı olarak sınırlandırıldığı iddiasını içeren dilekçeler hakkında verdiği, 29/9/2005 tarihli ve 8 sayılı Karar Cetvelinde yayımlanan 16 Numaralı Kararı, Meclis İçtüzüğü'nün 119'uncu maddesine göre milletvekillerince itiraz edilmediğinden 29/10/2005 tarihi itibarıyla kesinleşmiş, kesinleşen karar dilekçe sahiplerine ve alınan karar doğrultusunda yaptıkları işlemleri bildirmeleri amacıyla ilgili kurumlara gönderilmiştir.

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu, 29/12/2005 tarihli 19 Numaralı Kararıyla, Komisyonun yukarıda belirtilen 16 numaralı kesinleşen kararının muhatap idarî makamlarca tam anlamıyla uygulamaya aktarılamadığı gerekçesiyle, Meclis İçtüzüğü'nün 120'nci maddesine istinaden, konunun TBMM Genel Kurulunda görüşülüp karara bağlanmak üzere sevkine karar vermiştir. Bu çerçevede hazırlanan (5/21) Esas Numaralı Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu, TBMM Genel Kurulu gündemine alınmıştır.

TBMM Başkanlığı 1/10/2007 tarihli yazısıyla, 22'nci Yasama Döneminde görüşülüp sonuçlandırılmayan ve İçtüzük gereği dönemin değişmesine rağmen hükümsüz sayılmadıkları için 23'üncü Yasama Dönemine intikal etmiş bulunan ve (5/1) Esas Numarasını alan Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun söz konusu raporu, Komisyonumuz tarafından değerlendirilmiştir.

TBMM Başkanlığı 23' üncü Yasama Döneminde görüşülüp sonuçlandırılmayan ve İçtüzük gereği dönemin yenilenmesine rağmen hükümsüz sayılmadıkları için 24' üncü Yasama Dönemine intikal etmiş bulunan ve (5/1) esas numarasını alan Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun söz konusu raporunu, Komisyonumuza tekrar havale etmiştir.

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu, 27/10/2011 tarihli toplantısında, (5/1) Esas Numaralı raporunun yenilenmesi hususunu inceleyip değerlendirmek üzere Balıkesir Milletvekili Ali Aydınlioğlu Başkanlığında kurulan Alt Komisyona havale etmiştir.

Alt Komisyon, incelemeleri sonucunda (hazırladığı raporunda), “mülkiyet hakkı ihlallerinin devam ettiği” gerekçesiyle (5/1) Esas Numaralı rapora konu Komisyon kararının TBMM Genel Kuruluna gönderilmesinin uygun olacağı görüşünü bildirmiştir.

Alt Komisyon 27/10/2011 tarihli toplantısında soruna ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı temsilcilerinden bilgi almış ve konuyu tekrar değerlendirmiştir. Komisyonumuz, anılan değerlendirme sonucunda gerekli bütçe planlamasının yapılamadığı ve yeterli ödeneğin oluşturulamadığını tespit etmiş olup, konunun Maliye Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca incelenmesini ve ilgili idarelerin Komisyon kararları doğrultusunda yaptıkları işlemleri bildirmelerini talep etmiştir.

Bu çerçevede:

Milli Eğitim Bakanlığının 13/12/2011 tarihli yazısında; il ve ilçelere “üzerinde eğitim tesisi bulunmayan okul alanları tespit formu” göndermek suretiyle bir sonraki yıl ihtiyaç duyulacak kamulaştırma ödeneğinin bütçe planlamasına esas teşkil edecek takribi miktarının tespit edileceği,

Milli Eğitim Bakanlığının 24/01/2012 tarihli yazısında; imar planlarında yer alan özel kişilerin mülkiyetindeki eğitim alanlarından, Bakanlıklarınca belirlenecek usul ve esaslara uygun olarak eğitim ihtiyacının olmadığı tespit edilmesi halinde imar planında revizyon yapılabilmesine yönelik mevzuat düzenleme çalışmalarının yapıldığı, imar planlarında yer alan gerçek kişi mülkiyetindeki eğitim alanlarının üst hakkı tesis etmek ve üst hakkı sonunda mülkiyeti “Maliye Hazinesi” adına tescil edilmek üzere 49 yıla kadar kiralanabilmesi hususunda yasal düzenleme çalışmalarının yapıldığı,

Maliye Bakanlığının 17/01/2012 tarihli yazısında; imar planında belirtilen ve okul alanı olarak ayrılması nedeniyle inşaat yapılmasına izin verilmeyen arsalar için, imar planının kesinleştiği tarihi takip eden yıldan itibaren 1/10 oranında olmak suretiyle kısıtlı vergi alındığı, söz konusu arsaların imar programına alınması halinde ise, emlak vergisi ödenmesinin arsanın programa alındığı tarihten itibaren kamulaştırma yapıncaya kadar durdurulduğu, kamulaştırmanın yapılması halinde ise, durdurma tarihi ile kamulaştırma tarihi arasında tahakkuk eden ve ödenmesi durdurulmuş olan emlak vergisinin kamulaştırmayı yapan idareden tahsil edilmesi gerektiği bilgisi paylaşılmıştır.

Komisyonumuz, belediye imar planlarına alındığı için mülkiyet haklarının yıllarca sınırlandırıldığına ilişkin gelen şikâyet başvurularının devam ettiğini, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 15/12/2010 tarihli ve E:2010/5-662, K:2010/651 sayılı Kararıyla kamulaştırmaz el atma olgusunun varlığının kabul edildiği ve yargı kararları doğrultusunda idarenin büyük miktarlarda bedel ödemek zorunda kaldıklarını tespit etmiştir.

Tüm bu bilgiler ve değerlendirmeler ışığında, belediye imar planlarında okul alanı olarak ayrılan gayrimenkuller hakkında, ilgili idari makamlar tarafından yasal süresinde kamulaştırma veya imar planında revizyon işlemleri yapılmadığı için mülkiyet haklarının Anayasa'ya aykırı olarak sınırlandırıldığı iddiasını içeren dilekçelere ilişkin verilen Komisyon Genel Kurulu Kararının ve bu konunun Meclis İç Tüzüğü'nün 119 ve 120'nci maddelerine istinaden TBMM Genel Kurulunda görüşülmesine dair (5/1) Esas Numaralı Komisyon Genel Kurulu Raporunun benimsenmesine oy birliğiyle karar verilmiştir.”

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

KOMİSYON UZMANI HALUK KURNAZ - En son Maliye Bakanlığına da yazı yazdık. Bu konuda da bilgi verelim istiyorsanız.

BAŞKAN – Bir kısaca onunla da ilgili olarak...

KOMİSYON UZMANI HALUK KURNAZ - 22 Şubat'taki Genel Kurul toplantımızda bu kararımızı Genel Kurula sevk etmeden önce Maliye Bakanlığının da görüşü alınsın diye bir karar alınmıştı hatırlarsanız. Biz de Maliye Bakanlığına ilgili karar taslağımızı ve Komisyon görüşünü yazılı olarak sorduk. “Maliye Bakanı bu konuda herhangi bir ileriye dönük bir plan ve programı var mı, bunu nasıl çözebilecek?” diye. Maliye Bakanlığı da bize 23/5/2012 tarihinde cevap verdi. Cevabında temel olarak iki nokta üzerinde yoğunlaşıyor. Birincisi, ilköğretim okulları için il özel idarelerinin yetkili olduğunu, liseler için de Millî Eğitim Bakanlığının asıl ilgili bakanlık olduğunu ama konunun bir bütün olarak Hükûmeti, birden çok bakanlığı ilgilendirdiğini, dolayısıyla bu üç bakanlığın koordine edilmesiyle birlikte sorunu çözebileceği, bununla birlikte Gelir İdaresi Başkanlığı olarak bazı konularda vergi alma durumuna son vereceklerini söylemişler. Biz de eğer bu kararımızı bugün görüşüp Genel Kurula sevkine karar verilebilirse Meclisin ilk açılışındaki Ekim ayının başında görüştürebilsek Genel Kurulda sorun bir bütün olarak değerlendirilmiş olacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Tabii, bu mülkiyet hakkının sınırlandırılmış bir hâli var karşımızda ve bu da gerçekten çok büyük meblağlar tutan bir konu. Yıllardan beri de çözülemeyen, işte, zaman zaman belki bazı yasal adımların atıldığı ama bir türlü sorunun topyekûn çözülemediği bir mesele. Bu konu da uzun süredir de Komisyonumuzun gündeminde. Dolayısıyla siz de uygun görürseniz, Komisyonumuz uygun görürse bunu Genel Kurula sevk ederek, mümkünse Genel Kurulda görüşülmesini sağlamak ve bu

konuda Hükümetin, ilgili bakanlıkların meseleyi tümden çözebilecek ve bireylerin mülkiyet hakkı üzerindeki bu sıkıntıyı kaldırabilecek bir sonuca kavuşturmak istiyoruz.

Bu konuda düşüncesi olan arkadaşımız varsa, dinleyebiliriz.

Buyurun Kemal Bey.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Zannedersenim ekim ayında biz bu konuyu görüştük, bir ittifak oluştu, bir de bu işin pratiğini de biliyoruz. Hakikaten mağdur olan insanlar var. Her kentte, her kasabada bu var. Çok adaletsiz bir durum. Bir insanın mülkiyetine el koyuyorsun. Ne parasını veriyorsun ne ona icraat yapma fırsatı veriyorsun. Onun için, süratle Genel Kurula sevkinde yarar var. Doğru bir karar. Bu konu ittifakla geçmişti, yine de aynı şekilde geçecek.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Buyurun.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Şimdi, okul alanları konusu gerçekten çok mağduriyete sebep olan bir konu. Komisyonumuz bu konuya el atmış fakat aynı mahiyette olan yeşil alanlar da var. Genellikle belediyeler yeşil alan ve okul alanı konusunda vatandaşları çok mağdur ediyorlar. Komisyonumuz keşke bu ikisini birden de görüşebilirdi ama önümüzdeki dönemde yeşil alanlarla ilgili çalışma da...

BAŞKAN – Olabilir ama daha çok bize olan müracaatlarla ilgili bir alt komisyon kurmuştuk. Yeşil alanlar biraz daha hukuki olarak sanıyorum, sen uygulamaya daha yakın geldin ama biraz daha farklı mı? Beş yıl içerisinde...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Aynı statüde...

BAŞKAN – Olabilir yani önümüzdeki dönemde veya Meclis Genel Kurulunda görüşülürken bu da gündeme taşınabilir.

Biz İç Tüzük'ümüzün 120'nci maddesi gereği ilgili kararımızın Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu gündemine sevk edilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Genel Kurulda görüşülüp karara bağlanması noktasında Başkanlık olarak takipçisi olacağız bütün Dilekçe Komisyonu olarak. Bu takibimizde, gündemimizde olan bir konu.

Sayın üyelerimizin de katkılarıyla beraber, redaksiyon yetkisiyle birlikte raporumuzu tekrar oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Gündemimizin 2'nci maddesi malumunuz Ekmek İsrafının Önlenmesi ve İhtiyaç Fazlası Ekmeğin Değerlendirilmesi Taleplerini İçeren Dilekçeler Hakkında Kurulan Alt Komisyon Raporu gündemimizde, önümüzde. Bildiğiniz üzere alt komisyonumuzun kuruluşunda en büyük katkı o günlerde bize dilekçeyle müracaat eden Hakkı Gökbulut isimli bir amcamızın dilekçesi olmuştu. Hatta

biz de çok soğuk bir günde, üyelerimizle beraber gerçekten yerinde, gidip ziyaret etmiştik ve alt komisyonumuzu kurmuştuk.

Alt komisyon çalışmaları kapsamında beş toplantı gerçekleştirdi arkadaşlarımız ve konuyla ilgili hemen hemen her, tüm tarafları dinlediler ve bu çerçevede başta Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TMO, Sağlık Bakanlığı olmak üzere 6 adet kamu kurum ve kuruluşu, fırıncılar ve üst kuruluşları, dernek ve akademisyenlerin görüşlerine başvuruldu. Alt komisyonumuzu 22 Şubat 2012 tarihinde kurmuştuk. Alt komisyonumuz raporunu kısa bir süre içinde tamamladı. Alt komisyon başkan ve üyelerine bu anlamda teşekkür ediyorum.

Şimdi, konuyu biraz daha bize aktarması yönüyle sözü Alt Komisyon Başkanımız Gürsoy Erol Bey'e bırakıyorum.

Buyurun Sayın Başkan.

GÜRSOY EROL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sizin de ifade ettiğiniz gibi konunun ilgilileriyle toplantılar yaparak bu konuda hakikaten hayırlı bir konu olduğunu ve bu konuda da gerekli şeylerin yapıldığı zaman ciddi bir anlamda israfın önüne geçme adına da faydalı olacağını tahmin ederek güzel bir çalışma yaptık. Bu noktada gerek Komisyon üyelerimiz Ali Bey olsun, Hasan Bey olsun gerekse uzmanlarımıza, hepsine teşekkür ediyorum. Hem hızlı hem de iyi bir çalışmayı gerçekleştirmiş olduk.

Bu noktada yaptığımız çalışmayı çok kısa ben çıkan neticeler adına söylersem. Özellikle ülkemizdeki ekmek israfının ciddi boyutlarda olduğu ortaya çıktı. TMO'nun 2007 yılında yapmış olduğu bir araştırma var. Zaten eldeki en ciddi veri de bu. Akademisyenlerin de –daha sonra da doğruladı- bu noktada ortalama Türkiye'de 120 milyon civarında –adet başına söylüyorum- bir üretim var. Bunun da ortalama yüzde 5'i yani 6 milyon civarında bir rakamı her gün israf oluyor. Oldukça ciddi bir rakam. Mali boyutu olarak da yılda 700 milyon dolar gibi bir rakam da bu ülkenin fakirleşmesi, israf olması, diğer bir deyişle Somali'nin nüfusunun yarısı kadar veya bir Ankara nüfusu kadar her gün bir ekmek israfı var ki çok ciddi bir rakam olduğu ortada.

Şimdi, bunun tabii iki boyutu var. Bir, üretici boyutu var, bir tüketici boyutu var. Üretici boyutunda önce israf başlıyor. Bunun da en önemli nedenlerinden birisi -fırınlara raflarında satılmadan israf olan ekmeği kastediyoruz- özellikle İstanbul'da daha ağırlıklı olmak üzere ruhsatsız fırınlar ki İstanbul'da verilen rakamlar gerek odanın gerekse diğer bilgilerin üçte 1 gibi. Yani 5 bin fırın İstanbul'da, yaklaşık 1.500'ü ruhsatsız. Bu ruhsatsız fırınlar ne yapıyor? Ekmeğini satabilmek için bir kere bir kalite anlamında sıkıntıları var. Dolayısıyla bir de bunu satabilmek için fiyat indirimi haricinde rekabet yapıyorlar. Rekabet yaparken de fırınlara geri iadeyle alıyorlar. Dolayısıyla fırınlar satamadığını geri veriyor. Böyle bir garantili satımdan dolayı ciddi miktarda raflarda israf olan ekmek var. Tabii, bu noktada da ekmeğin ciddi kalitede ve hijyenik olarak üretilmemesi de daha ciddi bir

boyut. Bu eğitimsiz tabii ekmek sektöründe çalışanların da aynı şekilde herhangi bir okuldu, eğitimdi, meslekti, bu tarz bir bilgi de aranmadığı için ciddi anlamda bir israf söz konusu ki bu rakamsal boyuta vurursak 6 milyon ekmeğin 2,5 milyona yakını sadece fırınlarda raflarında kalıyor. Her ne kadar “Bunları inek çiftliklerine, şuraya, buraya veriyoruz.” deseler bile oradaki sıkıntı sonuçta bir maliyeti var, bir üretim var, bunun hazırlanması var, ciddi bir ekonomik kayıp. Bu noktada tabii dikkat çekici bir nokta da çiftliklere verilen ekmeklerde eğer dikkat edilmeden küflü ekmeklerin de verilmesi neticesinde hayvanlara etine, sütüne, oradan insanlara geçme gibi böyle bir risk de var. Sonuçta da biz bunu raporumuzda da belirttik “ayrı toplanması” diye.

Bir ikinci boyut tüketici boyutu var. Yani haneler, evler. Bunlarda da ankette ciddi bir sayı, dörtte 1, yüzde 26 gibi bir kısmı ekmeği günlük olarak tüketmediği zaman bayatladığını kabul ediyor, böyle bir algı var. Yani en azından tüketici alışkanlığını ciddi anlamda değiştirilmesi gerekiyor. Çok kolay bir iş değil ama eğitim gerektiriyor ve buna rağmen haneler de tükettiğinden fazlasını alıyor. Böyle de bir alışkanlık var. Hem sıcak ekmek hem de tükettiğinden fazlasını. Dolayısıyla hepimizin üzülerek gördüğü sokaklarda, çöplerde biriken ekmekleri görüyoruz. Bizim de bu vesile olan Hakkı Amca' mız da buradan esinlenerek poşet poşet o ekmekleri toplayıp değerlendiriyordu. Bu da yaklaşık 6 milyonluk bir rakamın günlük 2,5 milyon civarında bir rakamını oluşturuyor. Her ikisi en büyük boyuttaki.

Bunun haricinde geri kalan rakam yüzde olarak vurursak yüksek ama tüketim miktarı adet olarak vurursak daha az gibi görünen toplu tüketim yerleri. Yani yemekhanelerden tutun yurtlar, okullar, kamu kurum kuruluşları toplu yemek yenilen yerleri, lokantalar. Buralarda da maalesef ciddi bir israf var. Bu noktada da özellikle millî savunmada da mesela görüştüğümüzde oradan güzel bir bilgi aldık. Son dönemlerde tüm talimatları da o şekilde verdiklerini, ekmek dilimleme makineleri aldıklarını ve ekmek dilimleme makinesiyle israflarının çok aza indiğini ifade etmişlerdi. Dolayısıyla böyle ciddi bir nokta var.

Bir de Komisyonumuzun çalışmasında göze çarpan denetlenemeyen ve görünmeyen bir israf var. O da özellikle bu kebabçı veya işte lokantacı o tarz olan yerlerde ağırlıklı kebabçılardaki bir alışkanlık var. Bu hiç görünmüyor, israfta adı yok. Bu lavaş veya pide dediğimiz olaylar. Hepimiz karşılaşırız, işte alta bir tane, üste iki üç tane koyarak getiriyor. İnsanlar da yağlı seviyorsa altındakini yiyor, üsttekileri ayırıyor veya üsttekenden azıcık alıyor, alttakini yemiyor ve ciddi bir şekilde o da sonuçta israf oluyor. Bu noktada dikkat çekmek istedik özellikle ve bu noktada israf anlamında ciddi bir verilere ulaştık. Her ne kadar bizim Tarım Bakanlığımızın yılbaşında israfı önleme adına gramajda 50 gramlık düşüş -250 gramlık- yapması israf anlamında ciddi bir adım olarak kabul edilip bir miktar önlese de ama tam konuya çözüm bulamamışlar. Bizim yapmış olduğumuz çalışmalarda göze çarpan bunlardı.

Bu noktada raporumuzu da okuduysanız zaten son sayfada neler isteyeceğimizi buraya biz kısaca özetlemiş olduk. Bu noktada Başbakanlıktan toplu tüketim yapılan kamu kurum kuruluşlarının yemekhaneleri, tüm bunlara -ki bunların içerisine yurtlar vesaire de dâhil- ekmek dilimleme makineleri alınarak oldukça yemeğe yakın bir dönemde ve dilimlenilerek yeneceği kadar ve menüyü de ona göre çıkartmasını çünkü özellikle buraya gelen akademisyenlerin de dikkat çektiği, zaten genel insanımızda bir alışkanlık var, ekmek alışkanlığı var. Menüde de pilav, makarna var, bir de ekmeği alıyor, dolayısıyla ikisinden biri israf oluyor. Bunu da dikkat çekmek suretiyle ekmek dilimleme makineleri konulması.

İçişleri Bakanlığından bu çöp toplama hizmetleri sırasında ayrı toplama, özellikle küflü ekmeklerin imha edilmesi ve belediyelere bu yazı yazılarak hayvanlara yedirilmemesi.

Yine, aynı şekilde belediye ve il özel idarelerine bu ruhsatsız fırınlarla ilgili bir süre verilerek bunların sıkı denetimlerinin sağlanması.

Aynı, Gıda, Tarım, Hayvancılık Bakanlığından da tam buğday ekmeğinin özellikle yaygınlaştırılması noktasında ki bu konuyla ilgili zannediyorum 1 Temmuzda da hem kepek oranının artırılması hem hijyeniklik noktasında bir adım daha atıyorlar. Ama Sağlık Bakanlığı da aynı şeyi zaten dile getirmişti. Biz onlardan da isteyeceğiz Tarım Bakanlığıyla beraber. Tam buğday ekmeğinin teşvik edilmesi. Memleketimizde biraz beyaz ekmeğe ilgi çok. Yüzde 60 gibi bir tüketim var. Buna karşılık asıl vitaminin o şey kısmındaki israf olan “ruşeym” dediğimiz maddenin de maalesef giden bu tam buğday dediğimiz kepek kısmında olduğunu ifade ediyorlar. Bu alışkanlığın kazanılmasında büyük fayda var çünkü insanımız, ortalama insanın yüzde 55-60 gibi günlük karbonhidrat ihtiyacının büyük çoğunluğunu ekmekten alıyor. Zaten çeşitlendiremiyor, biraz ekonomik durum, biraz alışkanlık gereği. Hiç olmazsa tam buğday yiyerek obezitenin de önlenmesi adına ciddi bir adım olacağını düşünmüş olduk.

Ayrıca, yine Tarım Bakanlığından da fırınlarda istihdam edilen kişilerin meslek odalarıyla iş birliği yapılarak eğitilmesi, yetiştirilmesi, en azından kalite adına böyle bir adım isteyeceğiz. Ekmek üretiminde de gramaj serbestliği ya da kiloyla satım gibi talebimiz olacak. Yani küçük ekmekler var ama bunlar ambalajlı satıldığı için maliyetten pek yapmıyorlar. Buna karşılık da talepler... Mesela “2 kişiyiz, bir karı, bir kocayız. 1 tane ekmek alıyoruz, üç gün yiyemiyoruz. Ondandır bayatlayınca atılıyor.” diyor vatandaş. Hâlbuki, küçük gramaj olsa bunlar, en azından katı olarak satılarak veya kiloyla satılarak bu açıdan tüketicinin de yanılması da önleme adına böyle bir talebimiz olacak.

Millî Eğitim Bakanlığından özellikle şimdi bu 4+4' ün de başlamasıyla erken dönemde eğitim adına kitaplara konularak çocuklara küçük yaşta tüketim noktasında bilinçlendirilmesi. Tabii, bir de ikinci konumuz vardı. İhtiyaç fazlası ekmeğin de değerlendirilmesi anlamında da bilgi sahibi yaptırılması.

Kültür ve Turizm Bakanlığının da özellikle destek verdiği senaryo filmlerde açık veya gizli reklam dediğimiz, son dönemlerde daha sık uygulanmaya başlanan bir metot var. Burada ekmek israfını önleyen veyahut tüketimin ihtiyaç fazlasının değerlendirilmesine yönelik en azından bu tür şeyleri isteyebilir destek verdiklerinden. Özel diğer film sanayisine de bu tür destekleri isteyerek ülkedeki bu israfın önlenmesinin talep edilmesini.

RTÜK'ten "kamu spotu" dediğimiz son dönemlerde yaygınlaştırılan şeylerin Sağlık Bakanlığı ve Tarım Bakanlığının kullanılarak bu israfın önlenmesi adına kamu spotları istenmesine.

Bir de, Diyanet İşleri Başkanlığında sonuçta bu bir israf olduğu için bu konuda gerekli uyarıların, yayınların yapılarak halkın bilinçlendirilmesini talep edeceğimiz şeklinde raporumuzu Genel Kurulun onayına sunmak üzere hazırladık.

Ben tekrar, özellikle hem üyelerimize hem de Komisyonumuzda çalışan değerli arkadaşlarımıza bu katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz çok teşekkür ederiz Sayın Başkanım.

Gerçekten güzel bir çalışma oldu. Ekmeğin israfının yanında sağlıklı ekmek tüketimine de alt komisyonumuz dikkat çekmiş oldu. Ben de teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen...

Buyurun.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Bir şey söylemek istiyorum.

Bu ekmeğin bir standardı yoktur. Fırıncılık ya çok kârlı bir iş ya da bizim bilmediğimiz bir neden var. Her fırının kendine göre standardı var. Belediyelerin bu konuda özellikle çok ciddi çalışması lazım. Mutlaka başka uygar ülkelerde, özellikle AB'de ekmeğin bir standardı yok. Kimisi ince uzun ekmek yapıyor, kimisi başka bir şekilde, görüyorsunuz yani vitrinlerde. Ama bunu öncelikle bir standarda kavuşturmak lazım. Yani tüketilebilecek kadar, mutlaka ambalajın içinde olması lazım. İşte, günlük daha küçük ekmek... Ebadı küçüldükçe israf azalıyor. Bir bakıyoruz, Vakfıkebir ekmeği, bu masanın yarısı kadar ekmek yapıyorlar.

Şimdi, bir araştırma yapmak lazım. Yani bu Genel Kurula gidecek mutlaka, gidilmesi lazım. Hakikaten çok önemli, ciddi bir kayıp, israf ama Genel Kurula gitmeden önce böyle bir AB'de bu tüketimi azaltmanın yolları nedir filan bir araştırma yapılırsa. Mesela, bizim kırsalda ekmek tüketimi israfı hiç yoktur. Niye? Köyde tandır ekmeği vardı, bayatladığında onu doğruyorsun, papara gibi bir şey yapıyorsun. Onlar yeniliyor, tüketiliyor ama kentte, büyük kent merkezlerinde tüketim daha da artıyor, değerlendirilemiyor da. Çok affedersiniz, köpeğiniz var, kediniz var, en azından onlara veriyorsunuz. Hayvanınız var, ona veriyorsunuz ama kent merkezlerinde bu da yoktur. Tesadüfen Hakkı Amca gibi bir gönüllü çıkarsa bunu toplayıp değerlendiriyor.

Genel Kurula gitmeden, yine dediğim gibi bir araştırma yapılırsa. Yani gitsin bu şey de...

BAŞKAN – Şöyle: Bu kararımız Genel Kurula gitmeyecek ama bu araştırmayı isteyebiliriz bu kurumdan, dâhil edebiliriz raporumuza. Tarım Bakanlığına o zaman böyle bir şeyi ilave edelim, şöyle diyelim: “Tarım Bakanlığında, özellikle Avrupa ve gelişmiş ülkelerde ekmeğin israfının önlenmesi yönünde yapılan çalışmaların...”

HASAN AKGÖL (Hatay) – Şimdi, Kemal Ağabey’e katılıyorum da. Biz Başkanlıkla yaptığımız araştırmalarda çok ilginçtir ki kentlerde ekmeğin israfının en çok yoğun olduğu yer varoş kesim. Yani “kenar mahalle” dediğimiz, eğitim seviyesi düşük, gelir seviyesi düşük olan yerlerde ekmeğin israfı çok daha fazla çıktı. O da şu zihniyetten çıktı. Bizim eğitimi artırmamız lazım. Ya bir gün önce ekmeğin alıp “Ev ekmeğiz kalmayın.” Hani bizde bir Anadolu kültürü vardır ya, kesinlikle evde ekmeğin olacak. O kültür var. Şimdi, diğer Avrupa ülkelerinde ekmeğin yan besin ürünü, bizde ise temel besin ürünü.

GÜRSOY EROL (İstanbul) – Azık, katık...

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bunun için Kemal Ağabey’in o şeyine katılıyorum. Dış ülkelerde onu bir araştırmak lazım. Bizim özellikle varoş, kenar mahalle dediğimiz eğitim seviyesi, gelir seviyesi düşük olan yerlerdeki –biz onu çok tartıştık komisyonda- oradaki eğitime ağırlık vermemiz lazım. Bu çok ilginçtir, herkese ilginç gelecek. Ankara’da ve İstanbul’da yaptığımız araştırmalarda varoş, kenar mahallelerdeki ekmeğin israfı şeyden çok daha fazla çıktı. Çünkü orada eve giren, haneye giren, kişi başına düşen ekmeğin adedi çok daha fazla. Bu önemli bir konu diyorum.

GÜRSOY EROL (İstanbul) – Sayın Başkan, fazla zamanınızı almamak için ben çok fazla konuya girmedim. Onunla ilgili şöyle bir bilgi var. Buğdayın ana vatanı Türkiye ve en çok tüketen ülkelerden birisi de Türkiye, biraz da alışkanlıktan kaynaklanan. Batı ülkelerde bu çok fazla yok. Avrupa’yı kastediyorsak oldukça az ama Amerika’da biraz daha belki var. Ama biraz da alışkanlıklarla alakalı. Mesela, Güney Amerika’da ve Amerika’da bu iş mısır ağırlıklı. Orada daha çok buğday değil mısır kullanıyorlar. Asya bölgelerinde de bu pirinç ağırlıklı. Bizde de bu buğday ağırlıklı ve Orta Doğu ülkeleri olarak genel bir alışkanlık var. Dolayısıyla Batı’da böyle çok fazla böyle bir tüketim olmadığı için, oralarda çok fazla israfın da olmadığı gelen kişilerden bizim izlenim olarak edindiğimiz var. Bu soruları sorduk biz de çünkü kendilerine. “Orada çok fazla böyle bir israf yok çünkü tüketim de zaten çok yok.” dediler alışkanlıktan kaynaklanan. Yalnız, tabii, uygulanması çok zor ama şöyle bir düşünce var aslında. Biraz da ucuz olduğu için tüketimin... Özellikle Hasan Bey’in dediği gibi varoşlarda bu kadar rahat israf edilmesi. Dolayısıyla, mesela özellikle Amerika’da çok pahalı olduğunu ekmeğin ifade ettiler. Hani, bu ekmeğin fiyatının da çok pahalı olması, dolayısıyla bu israfı önlemek için de bir öneri olabilir diye aslında söylendi ama uygulanması tabii çok zor olduğu için...

Bunu da bilgi olarak yani ben zamanınızı almamak için daha önce söylememiştim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Bu konuşulanlar, öneriler doğrultusunda, redaksiyon yetkisiyle beraber alt komisyon raporunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

3'üncü gündem maddemiz, Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Kıyılardan Halkın Kullanımının Mevzuata Aykırı Olarak Sınırlandırıldığını Belirterek Bu Sınırlamaların Kaldırılması ve Gerekli Önlemlerin Alınması Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Hazırlanan Alt Komisyon Raporu ile ilgili Komisyon Genel Kurul Kararı Taslağı'nın görüşülmesine başlıyoruz.

Yine, bu çerçevede bu konuda yapılan çalışmayı ben biraz açayım size.

Komisyonumuza ulaşan dilekçelerden şikâyetlerin duvar, çit, parmaklık, tel örgü çekilmek suretiyle kıyıların kullanımının engellendiği noktada yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Tabii, yapılan incelemeler neticesinde de özellikle fuzuli işgalden, haksız işgalin karşılığı olarak alınan ecri misilin uygulamada kıyı kullanımının sınırlanmasının haklı gerekçesi olarak algılandığı, kıyı mevzuatının öngördüğü üzere kıyılarda farklı kurumların denetim yapma ve kıyı işgallerini kaldırma noktasında sorumluluğunun bulunduğu, kurumlar arasında eş güdümün sağlanamaması nedeniyle yetki görev çatışmasının ortaya çıktığı ve bu durumun denetimin etkinliğini azalttığı. Yine, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde Kıyı Kanunu ve uygulama yönetmeliği kapsamında kalan alanlardaki uygulamaları kontrol etmekle görevli belediyelerin teknik imkânsızlıklar ve kamu kurumları arasındaki koordinasyonsuzluklar sebebiyle işgalleri önlemek ve gidermek konusunda yetersiz kaldığı tespitleri yapılmış arkadaşlarımız tarafından.

Tabii, buraları tatil beldeleri. Özellikle yaz dönemlerindeki hareketle beraber de ciddi rantların sağlandığı bölgeler buraları. Özellikle turistik tesislerin önlerindeki kıyıları, plajları, kumsalları değişik yöntemlerle parsellediğini görüyoruz. İşte, buralara şezlonglar veya şemsiyeler atarak, hatta bunlarla ilgili de bir ücret de alarak buraları âdeta halka kapattığını, hatta daha da ileriye giderek güvenlik gerekçesi sebebiyle, hem de işte bir ecri misil ödediklerinden dolayı çit, dikenli tellerin çekildiğini, bu benim de ilim olan Çanakkale'de de karşılaştığımız durumlar. Ama bunun bir türü de yetkili makamlar tarafından önlenemediği yoğun şikâyetlerin arasında. Tabii, bu konuda komisyonumuzun çalışmaları neticesinde idareye özellikle belli kurumlara direkt yetkileri hatırlatılarak üzerine düşeni yapmaları konusunda bir çalışma oldu ve buna da idare olumlu cevap verdi. Özellikle İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu, özellikle bu yaz aylarından başlamak üzere bu konuda kıyı illerine giden turizmin yoğun olduğu, bu işgallerin yoğun olduğu illerdeki mülkiye müfettişleri tarafından bizzat bu konunun denetleneceği ve üzerine gidileceği, hatta Aydın, Antalya, İzmir ve Muğla illeri kapsamında da bunun daha ciddiyetle uygulanacağı yönünde idare, İçişleri Bakanlığından yazı Komisyonumuza ulaştı.

Bu konuda karar kısmını okuyabilir miyiz

KOMİSYON UZMANI HALUK KURNAZ – Başkanım, bu kararda da geçmiş dönemden aldığımız, iki dönemdir görüştüğümüz bir karar. Dolayısıyla en az iki yıllık bir çalışmanın ürünü var burada. Daha önce de İçişleri Bakanlığıyla bir ara karar almıştık. O ara karar gereğince kendilerinin de bu denetim kapsamına aldıklarını fakat asıl yetkinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığında olduğunu, iki kurum arasında ihtilaf olduğunu ve il özel idareleriyle belediyelerden ciddi şekilde problem olduğunu söylemişlerdi. Bu yaz programına da bazı illeri alacaklarını belirttiler. Şu an bizim raporu bekliyorlar.

“Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki kıyılardan halkın kullanımının mevzuata aykırı olarak sınırlandırıldığı, bu sınırlamaların kaldırılması ve gerekli önlemlerin alınması” talebini içeren dilekçeler hakkında yukarıda yapılan tespit ve değerlendirmeler doğrultusunda;

Çevre ve Şehircilik Bakanlığından;

Kıyıların serbest kullanımına ilişkin engelleyici uygulamaların tespit edilerek gerekli yaptırımları uygulayacak yerel yönetimlere bildirilmek üzere denetim faaliyetlerinin sıklaştırılması ve etkinleştirilmesinin istenmesine,

İçişleri Bakanlığından;

2012 yılı turizm sezonunda örneklem yoluyla; Aydın, Antalya, İzmir ve Muğla İllerinde kapsamlı bir denetim yapılarak denetim sonuçlarının ve denetim sonuçları hakkında uygulanan yaptırımların Komisyonumuza raporlanmasının istenmesine,

Kamu kurum ve kuruluşları ile her türlü gerçek ve tüzel kişilerin haksız işgallerinin ve halkın kıyıları kullanımını sınırlayıcı uygulamalarının yerinden yönetim birimlerince daha etkin ve caydırıcı denetimlerle sona erdirilmesine ilişkin olarak ilgili idarelerin uyarılmasına yönelik bir düzenleyici idarî işlemin tesis edilmesinin istenmesine,

Yapılan teftişler sırasında denetim görevlerini yerine getirmeyen belediye başkanları ile mülkî idari amirleri hakkında ilgili mevzuatın gerektirdiği yaptırımların uygulanmasının istenmesine,

Kültür ve Turizm Bakanlığından;

Bakanlığa bağlı olarak faaliyet gösteren tüm turizm işletmelerinin halkın kıyılardan yararlanmasını engelleyici nitelikteki tüm işaret levhaları, özel güvenlik personeli, çit ya da duvar örme, şezlong vb. engelleyici tedbirlerin mevzuata aykırı olduğundan bahisle kaldırılması ve halkın kıyılardan serbestçe yararlanabileceğine ilişkin bilgilendirici işaret ve levhaların gereken yerlere yerleştirilmesine ilişkin bir genelge ile uyarılmasının istenmesine,

Maliye Bakanlığından;

Halkın kıyıları kullanımını sınırlayıcı her türlü haksız işgal ve eylemlerin önlenmesine ilişkin ecri misil müessesesinin bir kiralama yöntemi şeklinde uygulanan ve haksız işgalleri meşrulaştırıcı bir yöntem olmaktan çıkarılıp caydırıcı bir cezai tedbir olarak uygulanmasının istenmesine, kıyılarda

oluşan mülkiyetin kamulaştırma yoluyla çözümlenmesinin ve kıyılarda belediyelerle yapılan protokollerin işgallere hukukilik kazandırmamasına yönelik önlemlerin alınmasının istenmesine,”

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu konuda katkı vermek isteyen...

Buyurun Kemal Bey.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayın Başkan, bu biraz çetrefilli bir konu. Türkiye'nin cari açığını kapatacak tek şey turizm ve adı geçen illeri saydığınızda Türkiye'de yaz aylarında özellikle turistin en yoğun olduğu yerler.

Şimdi, ilk bakışta halk yanlısı bir şeye karar vermek gibi bir sorumluluk ve iyi niyet taşıyoruz ama esasında birtakım şeyleri de baltalayacağının hesabını yapmamız lazım. Bizim insanımızın alışkanlıklarını biliyorsunuz -konuk arkadaşlardan özür diliyorum- yani bir beş yıldızlı otelin önünde, o şezlongların olduğu yerden halka açık, geçen insanların böyle fiziki durumlarını düşünüyorum. Affedersiz, öküzün trene baktığı gibi bakar. Şimdi, orada turist değil yeminle söylüyorum yabani hayvan bile kalmaz. Şimdi, bu bir korumacılık anlayışıyla buraların korunması lazım. O kadar çok hata var ki. Mesela özellikle Maliye bir site önüne iskele koyuyor yani bir iskele yapıyor, İşte, insanların gidip merdivenle inebileceği bir yer. Geliyor, diyor ki: “Ben senden senelik 600 lira para alacağım veya 600 bin lira -her neyse- para alacağım.” Onu veriyorsun, yaşadığım için söylüyorum. “Ama ben bunun parasını verdim, kimse gelmesin.” “Hayır, herkes de gelecek.” Ya, kardeşim o zaman herkesten para al. Niye sadece siteden alıyorsun? Siteden alıyorsan kullanımını da ona bırak. Şimdi, böyle çelişkiler de var. Halka kolaylık sağlanması, o doğal alanlardan, kıyıdan yararlanması doğal ama bunun turizm bölgelerinde uygulamaya konduğunda ortaya çıkarabileceği sıkıntıları hesap edin. Ayrıca da bunu paraya tahvil etmek mümkün yani onlardan o bedel ne ecri misil mi?

KOMİSYON UZMANI HALUK KURNAZ – İşte, kiralanma yapılırsa bu sorun çözülür.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Öyle olursa hiç olmazsa hazineye bir gelir gelir, onlar da rahat ederler. Bunu böyle düşünelim. Yani eğer uygunsa turizme katkı koyan tesisleri dışarıda tutmak kaydıyla diyelim. İkincisi de, stratejik özelliği olan yerler vardır. Buralarda çok insanın gezmesi, dolaşması belki insan özgürlüğünü engelleyecek niteliktedir ama hele günümüzde içinde yaşadığımız koşullar biraz da korumacılık anlayışını gerektirir. Kıyıdan yararlanacak diye stratejik özelliği olan bir yer...

BAŞKAN – Özel Güvenlik Bölgeleri Yasası ona engel.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Ha, yani biz 3'ümüz de gördük Köyceğiz'deki durumu. Hakikaten ifade edildiği şekliyle çok kritik bir üs orası. Her türlü insanın girip çıktığı, karakolun saldırıya maruz kaldığı bir ortamda yaşıyoruz. Öyle bir şey var. Bu konuda da, o özelliği taşıyan

yerlerin korunması konusunda da bir hassasiyet gösterirsek olur yoksa hakikaten halkın yararlanması lazım.

Bir de, İzmir, Muğla, Aydın ve Antalya'yı sayınca bizim kırmızı çizgimiz, acaba bize yönelik bir şey var mı diye? Yani bu kıyı ta Artvin Kemalpaşa'dan başlıyor Hatay'a kadar gidiyor. Yani bu her yerde olmalı.

BAŞKAN - Bunları saymamızın sebebi, İçişleri Bakanlığında özellikle bu illerde denetimin yapılabileceği yönünde yapılan görüşmelerde. Yalnız şunu arkadaşlarımızdan ben de talep ediyorum: Kemal Bey'in dikkat çektiği turizm tesislerinin kullanım alanında olan yerlere bir parantez açıp bir dikkat çekebiliriz. Hani pratikte yaşadığımız şey daha çok şu: Evet, turizm tesisi alanlarının önündeki yerlerde de sıkıntı yaşanıyor belki ama daha çok bir tesisin olmadığı da belirsiz kişiler tarafından veya vergi kaydı dahi olmayanlar tarafından işgal edilip şezlong ve şemsiye kiralama yönüyle. Mesela bizde Bozcaada'da bu çok yaşanıyor pratikte. Yoksa bir otelin... Özellikle Antalya'da oteller zaten yerleşim alanlarının uzağında. Şimdi, çoğu turistik bölgede böyle ama halkın kullandığı plajlarda değişik isimlerde, bu da önemli değil yani bir dernek olabilir, spor kulübü olabilir, bunlar biraz belirsizliğe... Yani spor kulübü alıyor ama kim olduğu belli olmayan adamlara bunu vermek durumunda kalıyor küçük yerlerde, zaten rapor da buna dikkat çekmiş. Küçük belediyeler teknik olarak bunları denetleyemiyorlar ama özellikle biz raporumuzun sonuç kısmına turizmin ihtiyacı olan alanlara bir dikkat çekmek kaydıyla.

GÜRSOY EROL (İstanbul) – Onlar zaten ecri misil ödemiyorlar mı şu anda?

BAŞKAN – Ecri misile de dikkat çekiyoruz. Ecri misil değil de bir kiralama yoluna gidilmesini tavsiye ediyoruz raporumuzda. Yani ecri misilde de bir kayıtsızlık var. Kim işgal ediyorsa ondan ecri misil alıyorsun. Oysa kiralamaya çıktığında burası belki daha fazla gelir getirecek ve Maliyeye kayıtlı, kurumsal kimliği olan ciddi bir turizm tesisi ya da böyle biri tarafından belki kiralanmış olacak.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) - Bu İçişleri Bakanlığının müfettişleri bu konuyu denetleyecekse mutlaka yerel yönetimlerden sorumlu birilerini yanlarına alsınlar.

KOMİSYON UZMANI HALUK KURNAZ – İşte, bizim de aslında temel vurgulamak istediğimiz il özel idaresi ile belediyeler. Yani ikisi yetkili orada. Dediğiniz o siteleri miteleri onlar aslında yapması gerekiyor, yapmıyorlar.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) - Hiçbir özel idareyle -yani devletin iki tarafında da çalıştığım için söylüyorum- hiçbir özel idare, hiçbir belediyeyle vilayet, hiçbir belediyeyle polis teşkilatı veya neyse, İçişleri Bakanlığı, bunlar hep anlaşmazlık ve uzlaşmazlık içindedir. Birinin ak dediğine, öbürü kara der. Bir armoni yoktur, bir görüş birliği yoktur. Bu konuda eğer yasama bir yaptırım gücü kullanacaksa bunların arasındaki koordinasyonun sağlanması lazım çünkü özel idarenin istediğini

belediye istemiyor, belediyenin istediğini özel idare istemiyor, vilayet hiçbirini istemiyor. Neyse, böyle bir sıkıntı da var.

KOMİSYON UZMANI HALUK KURNAZ – Biz İçişleri Bakanlığında bir raporlama yapmasını isteyeceğiz. O raporlama sonucunda bunu geliştirebiliriz.

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) – Sadece belediyenin olması belki daha faydalı olur.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Yok o da olmaz.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Orada biraz parti şeyine kaçır. Sahil yerleri hep CHP' de ya, onun için belediyelere vermeyelim. (Gülüşmeler)

KOMİSYON UZMANI HALUK KURNAZ – Burada asıl yetkili kurum aslında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – O söylediğim tutanıklara geçmesin. “Kırmızı yerler” diye, onun tutanaktan çıkmasını ben isterim.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Belediyelerde biraz o zaman menfaat ilişkisi...

BAŞKAN – Doğru, özellikle küçük belediyelerde, belde belediyelerinde...

HASAN AKGÖL (Hatay) – Biz küçük yerlerde çalıştığımız için çok net biliyoruz. Bakın, mesela Hatay Arsuz küçük bir turistik beldemiz. Şu anda sahil şeridinde insanları denize gireceği hiçbir nokta yok. Koca bir sahil şeridinde hiçbir nokta yok, halkın halk plajı olarak kullanacağı bir nokta dahi yok.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Nereye gitmiş, kim işgal etmiş?

HASAN AKGÖL (Hatay) - İşte belediye vermiş ona.

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) – Peki, nasıl oy alıyor tekrar?

HASAN AKGÖL (Hatay) – Nasıl oy alıyor, çok açık ve net. Oradaki ağırlık zaten yazlık nüfus. Yazlık nüfus kullanmıyor ki, buna da dikkat çekmek lazım yani. Bu sorunu çok yaşıyoruz.

BAŞKAN – Turizm Bakanlığı da zaman zaman bununla ilgili bazı düzenlemeleri oldu.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Turizm Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ortaklaşa ama bir tek belediye olursa çok büyük sıkıntı olur.

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) – İki de olursa ilerleyemez, karar çıkmaz.

BAŞKAN – Bu konuşulanlar çerçevesinde redaksiyon yetkisiyle beraber raporumuzu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

4'üncü gündem maddemiz: Askeri Okullarda Ayrımcılığa Uğradıkları, Haksız Olarak İlişkilerinin Kesildiği İddia Edilerek, Konunun Araştırılması, Askeri Okullardan İlişgi Kesilenlerin Tazminat Yükümlülüğünün Azaltılması/Kaldırılması Talebini İçeren Dilekçelere

İlişkin Hazırlanan Alt Komisyon Raporu ile ilgili Komisyon Genel Kurul Kararı Taslağı'nın görüşülmesine başlıyoruz.

Komisyonumuza bugüne kadar bu konuyla ilgili olarak yüzlerce şikâyet dilekçesi ulaştı. Askerî okullarla ilgili talep ve şikâyetler çeşitli askerî liselerden mezun olan ve harp okullarında intibak kampına katılan askerî öğrencilerden ve ailelerinden gelmiştir. Bu başvurular özellikle son bir yıl içinde yoğunlaşmıştır.

Dilekçelerde genel olarak harp okuluna kayıt yaptırarak intibak eğitimine katılan öğrencilerden “eğitim eksiği olanlar” ve “disiplin eksiği olanlar” gerekçeleriyle belirlenen bir kısmının farklı bir eğitim programına tabi tutularak ayrımcılık yapıldığı -özellikle, işte, Menteş Kampı diye ifade edilen yer- bu eğitim sırasında eğitim gerekleriyle bağdaşmayan ve gerek fizyolojik gerek psikolojik işkenceye varan muamelelere tabi tutuldukları, sürekli ve sistemli olarak yapılan bezdiri uygulamaları nedeniyle Kara Harp Okulundan kayıtlarını sildirmeye mecbur bırakıldıkları, gördükleri baskı nedeniyle ayrılmak zorunda bırakılanların tazminat ödemeye mecbur bırakıldığı, yapılan hesaplamalar sonucu belirlenen tazminatın ise 2698 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanunu kapsamında sivil bir yatılı okulda ortaya çıkan maliyetin çok üstünde bir yiyecek ve barınma kalemini içerdiği, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu kapsamında, harp okulu öğrencisi iken aldıkları harçlıkların da tazminat kapsamında geri istendiği, ancak bu harçlıkların neredeyse tamamının Sosyal Güvenlik Kurumu primleri olarak kesildiği, kesintiler nedeniyle ellerine hiç geçmemiş olan bu paranın geri istenmesine ek olarak yatırılan Sosyal Güvenlik Kurumu primlerinin de emekliliklerine sayılmadığı, nimet-külfet dengesinin gözetilmediği, askerî liselerden gelerek Kara Harp Okulundan ayrılan öğrencilerin daha sonrasında zorunlu askerlik hizmetinden muaf tutulması gerektiği hususlarında şikâyetler belirtilmiştir.

Tabii, bu konuda hepimize, bütün parti gruplarına, üyelerimize müracaatlar oldu. Özellikle 23' üncü Yasama Döneminde yapılan başvuruların yasal düzenleme boyutu ağır bastığı için dilekçenin esasına girmeksizin usulen reddi işlemi yapılmıştı. Ancak 24' üncü Yasama Döneminde başvuruların artarak devam etmesi, farklı tarihlerde gelen birçok dilekçedeki olay ve olguların örtüşmesi ve idari uygulamaya ilişkin yeni boyutlar kazanması nedeniyle Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 19/10/2011 tarihli toplantısında almış olduğu karar doğrultusunda Alt Komisyon kurularak esastan incelenmesi hususunda Komisyonumuzun gündemine gelmiştir. Şikâyetlerin gündeme alınmasına müteakiben kurulan Alt Komisyon, yapılan toplantı ve çalışmalarda iddia ve talepleri derinlemesine inceleyerek kanaatlerini bir rapor haline getirerek Komisyonumuza sunmuştur.

Alt komisyonumuz çok titiz bir çalışma yapmış ve kanaatlerini bizlerle paylaşmıştır. Bu noktada konuya ilişkin bilgi vermek üzere öncelikle ben Alt Komisyon Başkanımız Sayın İsmail Aydın' a söz vermek istiyorum.

Buyurun Sayın Aydın.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle Dilekçe Komisyonumuzda Alt Komisyon kurulmasıyla ilgili toplantıdan sonra yaklaşık olarak sekiz aydan beri Komisyonumuz yoğun bir çalışma yapmıştır. Özellikle bu çalışmalarda Komisyon Üyesi Sayın Gürsoy Erol Bey'e ve Kemal Ekinci Bey'e, ayrıca Komisyon çalışanlarımıza çok teşekkür ediyorum. Gerçekten kendileri özveriyle çalıştılar ve bu süre zarfında birçok toplantı yaptık. Konuyu enine boyuna, teferruatlı bir şekilde incelediğimiz kanaatindeyim.

İlk toplantımızda özellikle müşteki sıfatıyla Komisyonumuza dilekçe veren vatandaşlarımızı dinledik. Dilekçelerde yer alan iddialarla ilgili olarak konunun muhatabı kurumlarla yapılan yazışma cevaplarında genel olarak "iddiaların incelendiği ve inceleme sonucunda herhangi bir bulguya rastlanmadığı" şeklinde cevaplar verilmiştir. Bunun üzerine de Komisyonumuz özellikle Millî Savunma Bakanlığında müşteki öğrencilerin gizlilik derecesine haiz şahsi dosyalarını talep ettik. Bu istenen dosyalar da Komisyonumuzda uzman olarak görevlendirilen özellikle psikiyatir alanında Doçent Doktor Cihat Kağan Gürkan ve sosyal psikoloji alanından Doçent Doktor Hüseyin Cinoğlu'nun başkanlığında incelemelerinde tekrar alt komisyon toplantısı yaptık ve öğrencilerimizi ayrıca birer birer dinledik. Daha sonra bu çalışmaların neticesinde akademisyen arkadaşlarımız görüşmelere ilişkin kanaatlerini bir rapor olarak Komisyonumuza sunmuşlardır. Ayrımcılık iddialarına ilişkin şikâyetlerin temellendirilmesi ve anlaşılmaya çalışılması yanında diğer bir boyutu olan tazminat konusunda da özellikle öğrencilerin avukatlığını yapan ve davalar açan 2 avukat arkadaşımızı da Komisyonumuzda dinledik. Komisyonumuz söz konusu olgunun önemi nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Hizmetleri Başkanlığından özellikle Avrupa ülkelerinde ya da gelişmiş ülkelerde bu tazminatların olup olmadığı noktasında da bir çalışma istedik. Bu çalışma neticesinde tarafımıza ulaştırılan raporda da birtakım ülkelerde oranları değişmekle beraber tazminat istendiği, ancak İngiltere, Avusturya ve Norveç gibi gelişmiş ülkelerde de herhangi bir tazminatın olmadığı şeklinde tarafımıza görüş belirtilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan dosya incelemeleri, dinlenen müşteki vatandaşların ve askerî görevlilerin beyanları sonrasında harp okullarına bizzat ziyaret gerçekleştirdik. Bu ziyaretimiz neticesinde özellikle harp okulu komutanımıza ve yetkililerine teşekkür ediyorum. Komisyonumuzla okula gittiğimiz andan itibaren kendileri bizzat ilgilenmişler. Özellikle müştekilerin dilekçelerinde geçen yerlerin görülmesi, gezilmesi noktasında tarafımıza gereken bilgiyi vermişlerdir. Netice olarak, değerlendirmelerimizde özellikle 2008 ve 2011 yıllarında son dört yılın rakamları incelendiğinde askerî liselerden gelerek kara harp okuluna katılan öğrencilerin hemen hemen üçte 1'i oranında daha ilk aşamada elendiğini gördük. Başta okuldan ayrıldıktan sonra emekliliklerine sayılmadığı hâlde geri istenen SGK primlerinin bulunduğu öğrencilerin harçlık kalemi olmak üzere tüm tazminat kalemleri

ve meri mevzuat hükümlerinin tekrar gözden geçirilmesi gerektiğine kanaat sahibi olduk. Özellikle borcun hesabında dikkate alınmaması gereken amortisman giderleri, barınma giderlerinin alt gider kalemleri olan koğuş ve yemekhane giderleri kalemlerinde tahsil edilmeye devam edilmekte olduğundan bu alanda bir düzenleme ile yüklenme ve kefalet senedinde yer alan giderler kaleminin içeriğinde demirbaş ve amortisman tabii eşyalara ilişkin masraflara yer verilmeyeceği kanaatine sahip olduk.

Özellikle son yıllarda harp okullarının esas öğrenci kaynağının sivil liseler hâline gelmesi, askerî liselerin faydaları ve gerekliliği noktalarında da soru işaretleri doğurmuştur. Ülkemizin artan eğitim imkânları değerlendirildiğinde; iyi düzeyde yabancı dil bilen ve uygun fiziksel özelliklere sahip yeterli sayıda harp okulu adayı bulunabilmesinin çok güç olmadığını düşünmekteyiz. Üstelik istatistikler dikkate alındığında, 2011 yılında Kara Harp Okuluna giren her 4 öğrenciden 3'ü sivil lise kaynaklıdır. Bu da göstermektedir ki demek ki sivil liselerden gelen öğrenciler de askerî harp okuluna gidebilecek kapasitede ve özelliklere sahiptir. Kara Harp Okuluna bu noktada şu an birer Harbiyeli olarak eğitim gören ve sivil kaynaklardan gelen bu öğrencilerin iyi bir subay olamayacakları söylenemez. Çünkü okulun kabul ettiği öğrencinin dörtte 3'ü sivil lise kaynaklıdır. Bu nedenle, özellikle askerî lise eğitimini konunun uzmanı askerî bürokrasi tarafından tüm yönleriyle askerî liselerin gerekliliği noktasında tekrar gözden geçirilmesini kanaatine sahibiz.

Üniversite sınavı ve iş bulma kaygısı olmaması gibi unsurlar ise idare lehine unsurlar değildir. Aileler açısından avantaj olarak görülen bu hususlar, öğrenci okuldan ayrılarak tazminat yüküyle karşılaştığında yine aynı aileler için yıkım olmaktadır. On dört yaşındaki bireylerin hayatları hakkında sağlıklı karar verecek konumda olmadıkları uzmanlar tarafından da kabul edildiği göz önünde bulundurulmalıdır. Askerî liseler toplam tazminat tutarı da 33.000 lira gibi yüksek bir rakam görülmektedir.

Askerlik gibi emir-komuta zincirinin hâkim olduğu kurumlarda hem kötü muameleyle maruz kaldığını iddia etmenin hem de bunu ispatlar nitelikte deliller veya tanıklarla savunmanın çok zor olduğu dikkate alınarak, askerî okullarda kötü muameleyi engelleyecek uygulamaların teşvik edilmesi gerekmektedir. Bu amaçla askerî okullarda, ara kademe idarecilerden bağımsız, onların kontrol ve denetimlerinin dışında ayrı bir şikâyet mekanizması geliştirilebilir. Ciddi şikâyetleri olan öğrencilerin okul komutanı veya yardımcısı düzeyindeki birisine ulaşmalarını sağlayacak bir mekanizma ihdas edilerek, şikâyetlere ilişkin daha etkin bir idari soruşturma süreci işletilebilir. Böyle bir mekanizma ile amaçlanan; askerî okulların, eğitim kurumu olma vasıfları göz önünde bulundurularak, öğrencilerin ciddi sıkıntılarını üst yönetimce doğrudan vâkıf olunabilmesidir. Eğitim uygulamaları yaptırın daha alt rütbelerdeki genç eğitimci subaylarının öğrenci psikolojisine yönelik eğitimleri ve öğrenciye karşı tutumlarından kaynaklanabilecek olası olumsuzlukların da önüne geçilecektir.

Böylelikle, hiyerarşik düzenin ve askerî eğitim uygulamalarının içeriğinin getirdiği yapı nedeniyle mobbinge uygun bir ortam oluşmasının veya öğrencilerce bu şekilde algılanmasının önüne geçilebilmelidir diye düşünmekteyiz.

Değerlendirilecek bir diğer husus; Harp Okulları Yönetmeliği'nin "Öğrenci Kaynakları" başlıklı 43'üncü maddesindeki; "... ihtiyaç hâlinde harp okullarının programı ve amaçları doğrultusunda her yıl ilgili kuvvet komutanlıklarınca belirlenen ve Genelkurmay Başkanlığınca onaylanan sivil liselerden ve Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan öğrenciler de harp okullarına alınabilir..." hükmü ile alınacak öğrencilerin hangi sivil liselerden gelebileceğinin Genelkurmay Başkanlığınca onaylanmasıdır. Eğer sivil lise kaynağından öğrenci alınması bir ihtiyaç olarak hasıl olmuşsa harp okulu öğrencisi olma şartını taşıyan her öğrencinin hangi liseden geldiğine bakılmaksızın Harbiyeli adaylığına talip olma hakkı bulunmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti devletinin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanarak eğitim faaliyetlerini sürdüren bir lisenin, belirli gerekçelerle dahi olsa Genelkurmay Başkanlığının onayına tabi olması, hizmet alanında görevin gerekli niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilememe gibi anayasal bir ilkenin özüne aykırıdır.

Alt komisyon olarak yaptığımız bu çalışmalar ve edindiğimiz tecrübeler sonucu ortaya çıkan kanaatlerini bu raporda dile getirdik. Ümit ederim ki, inşallah, bu özellikle mağdur öğrenciler ya da şikâyetçi öğrencilerin bundan sonraki süreçte bu raporumuz dikkate alınarak önümüzdeki dönemde daha da azalır ve ortadan kalkacağı kanaatindeyiz.

Hepinize, bütün katılımcılara teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz komisyonumuza teşekkür ediyoruz.

Burada Sayın Ekinci'nin bir karşı oyu var, onu dinleyerek diğer üyelerimize de söz vermeyi düşünüyorum.

Buyurun:

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Şimdi, Sayın Başkanın da ifade ettiği gibi biz ister gittiğimiz yerlerde olsun, ister burada dinleme durumunda olduğumuz zaman olsun, 3'ümüz de, 3 arkadaşımız da hiçbir çelişki içerisinde olmadık. Bir kere şu vakıa, bu öğrenciler, askerî okuldan atılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu şiddete, baskıya maruz kaldığını ifade ettiler. Bunun iki nedeni var: Ben, bu kadar bizim insanımızın, eğer bu toplum içinde birlikte yetiştiyse, bir kültür birlikteliğimiz varsa bu kadar sadist, bu kadar insanı aşağılayan bir yapı içerisinde insan olamaz yani, işte, zorunlu hareketleri -onları arkadaşlarımız biliyor- bunları yapamaz. Ama bir şey var ki hangi manada oradan ayrılmışsa ayrılсын, ister okul ayırsın ister kendi ayırsın bu tazminatlar çok yüklü. Bir aileyi dinledim ben yani özel ilgilendim. Baba astsubay, anne çalışmıyor, 2 çocuk, 2'si de atılmış ve tazminat tutarı 108 bin lira. Bu 108 bin lirayı ömrünün sonuna kadar bu aile ödeyemez. Bu haksızlık, insafsızlık yani. Bu

konuda kolaylaştırıcı bir yöntem, belki tazminatın aşağıya çekilmesi veya bir genel af meselesiyle bu çözülebilir. Bunda hemfikiriz, hiçbir sorunumuz yoktur bu konuda.

Yalnız bir şey daha var, buraya gelen, İsmail Bey'in de söylediği gibi bir kere komuta kademesinde beni tatmin etmeyen bir şey olmadı, onlar çok düzenli, hazırlıklı. Belki de bu salonda toplanmıştık. Harp Okul Komutanı dâhil –albaydı zannedersem- o ve birim komutanları hepsi teker teker kendilerini savundular. Fakat dosyaların araştırılmasını tam bilmiyorum, İsmail Bey belki izah eder. Dosyada istedikleri vardır herhâlde, bizim istediğimizden çok onlar kendi istediklerini koymuş olabilirler. Çocukların hiçbir tanesi psikolojik bozukluk içinde değildi, ben dinlediğim. Çok diri çocuklar, cin gibi. Yalnız bunların içerisinde ideali olan çocuklar da vardı, “Ben, pilot olmak istiyorum.” diyor. Onlara çok üzuldüm.

Şimdi, iki kesim var beni bu işe zorlayan yani muhalefet şerhi koyduran iki neden var. Bu nedenlerden bir tanesi kendini savunmak isteyenle, gelecek kaygısıyla davrananlarla bunu fırsat bilip bir kurumu yok etmek isteyenler. Yok etmeyi belki çok abartılı bulabilirsiniz ama kurumu içeriden kemirmek isteyen bir anlayışın olduğunu bilmek durumundayız. Bundan dolayı da çok kısa ve öz üç şeye muhalefet şerhi koydum. Öbürleri tamam, ittifak içindeyiz, zaten onları hiç dillendirmedim bile. Doğrudur arkadaşlarımızın söylediği. Bir: Başbakanlıktan istenen askerî liselerin faydaları ve gerektiği hususlarının tartışılması. Şimdi, bu ne demek? Askerî liseler tartışmaya açılsın, gerekirse bu askerî liseler kaldırılabilir anlayışı egemen olduğundan bu kurumu zaafa uğratar düşüncesi içerisindeyim.

Osmanlı hep Yeniçeriden şikâyet etmiş ama Yeniçeri Ocağı kaldırıldıktan sonra hiçbir savaş kazanamamıştır. Vak' a-ı Hayriyye denmiş Yeniçeri Ocağının kaldırılmasına. O hayırlı vaka, birden hayırsız vakaya dönmüş. Yeniçerilerin yerine kurulan Nizâm-ı Cedîd hiçbir savaş kazanamamıştır. Hatta bugün sizin de sıklıkla siyasi olarak şikâyet ettiğiniz İttihat Terakki anlayışı yani ihtilalci anlayış, yani darbeci anlayış da o İttihat Terakkinin devamı olarak gelmektedir. Bir kere asker asker gibi olmalıdır. Örnek veriyorum: Yavuz Selim eyerinin üzengisi kırılmış da bir Yeniçeri o üzengiyle öyle bir yapmış, kaynatmış ki eskisinden daha iyi olmuş. “Kim yaptı?” diye sormuş. “Şu asker yaptı.” Çağırılmış ve derhâl uzaklaştırmış. “Sanatını yapacaksın sen, asker olamazsın.” Şimdi, askerlik başka bir şey. Burada askerî liselerin ortadan kaldırılması, dejenere edilmesi, Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafyadan dolayı orduyu zedeler. Bundan dolayı buna itiraz ettim, bir.

İki, Millî Savunma Bakanlığından istenen kısmında, o başlıkta askerî eğitim kurumlarına ara kademe idarecilerinden bağımsız, onların denetimlerinin dışında ayrı bir şikâyet mekanizmasının geliştirilmesi düşüncesini doğru bulmuyorum. Çünkü ordu kendi içinde birbirini denetleyemez, dışarıdan denetletirilirse yine hiyerarşi bozulur, sıkıntı yaratır, kendi içinde disiplin kaybolur, odur.

Üçüncü kısmı da çok açık, Millî Eğitim Bakanlığınca madeleti onaylanan her okuldan Genelkurmay Başkanının, kuvvet komutanlarının, belirlediği okullar değil de hepsinden öğrenci

alınması meselesi. Bu düpedüz imam-hatip okullarına harp okullarının kapısını açmak demektir. Ben bir vatandaş olarak -bunda tövbe siyaset yoktur- doğru bulmam. Yani belli bir zamana kadar din eğitimi almış birinin belli zamandan sonra subay olmasının doğru olmayacağı inancı içinde olduğum için bu üç konuda muhalefet ettim.

Sayın Başkanım muhalefet ettiğim için üzüldüm de ama ne yazık ki ben kendi inancım dan da, düşüncemden de vazgeçmem. Onun için bu bir ayırım noktası değildir. Biz düşüncelerimizi özgürce ifade etmek durumundayız. Bunu çok nazik ve kibar biçimde...

Bir şey daha söyleyeceğim...

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) – Yanlış mı anladım, din eğitimi alan subay olamaz mı?

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Yani imam-hatip okulundan mezun olan birisinin subay olmasını ben iki saat anlatırım.

Şimdi, mesleğin temeli vardır. O mesleğin temelinde zaman zaman reddetme hakkı vardır. Din eğitimi alan birisinin reddetme çizgisi bellidir. Adam öldüreceksin, birden aklına öbür dünya geldiğinde öldüremezsın. Yani ben ucuzlatmayayım bunu. Sizi üzmem. Bunu isterseniz bir sohbet hâlinde konuşuruz. Daha ciddiye alalım.

Bir de Sayın Başkan ifade etti, on dört yaşındaki bir çocuğun geleceğiyle ilgili karar vermesi çok zordur. Daha iki ay önce birbirimizi yedik 4+4+4' te, güldü zaten Sayın Vekilim, şimdi orada karar vermesini doğru buluyorsunuz. Karakolda başka, mahkemede başka olma. Burada diyorsunuz ki "On dört yaşındaki çocuk karar veremez." Veremeyecekse orada da veremez.

İSMAİL AYDIN (Bursa) - Orada da veremez zaten. Onun için esnek bir eğitim sistemi getirdik. Her aşamada her eğitim kurumunda diğerine geçme...

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Peki, inşallah ben yanlış anlamışımdır. Yani muhalefetim bu yönde.

BAŞKAN – Beş şunu ifade etmek isterim: Ben Sayın Ekinci'ye özellikle alt komisyondaki, bütün alt komisyonlardaki katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum. Bu konuda her zaman alt komisyona devam eden, katkı veren bütün düşüncülerini rahatlıkla ifade eden raporların şekillenmesinde de ciddi emeği olan bir üyemiz. Bir kere bununla ilgili teşekkür ediyorum.

Tabii ki komisyon üyeleri olarak farklı düşüneceğiz, farklı iddialarımız olacak ve farklı taleplerimiz olacak. Bundan daha doğal bir şey yok. Ben, düşüncelerinizi bu kadar açık yüreklilikle ifade ederken, bu kadar da nezaketli usulünüz için ayrıca teşekkür ediyorum. Bunlar tabii ki sizin fikirleriniz hem komisyonumuzda hem de bizim olduğumuz her yerde, bütün platformlarda herkes kendi düşüncesini serbestçe ifade etmelidir, edebilmelidir. Bununla ilgili ne Komisyonun ne Başkanlığın hiçbir sıkıntısının olmadığını ifade etmek isterim.

Buyurun Sayın Ürün.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, zatililerinizin değerlendirmesiyle raporu hazırlayan arkadaşlarımızın gayretleri için biz de gerçekten teşekkür ediyoruz, ciddi bir emek sarf edilmiş. Emeğe saygımız var, şükranlarımızı sunuyoruz.

Okunan sonuçlar bölümünde benim de katılmadıklarım var ama zannediyorum atladım galiba. Askerî liselerin kapanmasını istemiyoruz değil mi tavsiyeler bölümünde? Araştırılmasını istiyoruz, kapansın denilmiyor yani. Bir bakılsın deniyor ki doğrudur. Ben şahsen askerî lise sınavlarına girmiş bir insanım, kazanamadım. Sonradan, kazanamadığıma çok şükrettim yani iyi ki kazanamamışım dedim. Şimdi, askerî liseler, meteoroloji lisesi varsa yani çok az bir meslek ama özel lisesi var, hayvan sağlık lisesi varsa veya sağlık meslek lisesi varsa askerî lise de olmalı. Yani bunun hiçbir şeyi yok yani. Bizim bu eğitim Millî Eğitim Kanunu'na da uygun, bu benim bireysel görüşüm.

Kemal Bey'in görüşlerine hemen hemen katılıyorum, yüzde 100'ü örtüşüyor. Sadece şu imam-hatip meselesine takılıyorum. Bu da benim kırmızı çizgim. Çünkü imam-hatip lisesi mezunuyum. Arkadaşlar, bir tek şey istiyorum, buna da saygı duyuyorum. İmam-hatiplinin her yerde önüne ket koyabilirsiniz. Siz böyle ket koydukça biz imam-hatipliler hırslanıyoruz daha ileriye gidiyoruz.

Şimdi, bir tek şey istiyorum Kemal Ağabey, lütfen, şu raporumuzun muhalefet kısmına imam-hatip liselerini de yazın. Biz de diyelim ki... Çünkü bir kısım imam-hatipli arkadaşlar CHP'ye gittiler, teşkilatları ele geçireceksiniz diye oradan da kovaladılar imam-hatiplileri tamam mı? Siz şunları yazın da biz onlara götürelim. Diyelim ki: Gitmeyin kardeşim, orada size olmuyor.

Teşekkür ederim.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Ben imam-hatip lisesi mezunlarının elektrik mühendisi, elektronik mühendisi, işte, kaptan, ne bileyim başka meslek dalları, inşaat mühendisi, hukukçu, idareci olmasın diye bir şeyim yoktur. İkincisi de, ben şunu söyleyeyim: Evet, subay, o ayrı şey yani çok ayrı şey, çok farklı bir meslek dalı, insan öldürme sanatıdır. Şimdi, duygularını ön plana çıkaran birisi savaşılamaz. Yani ben en azından böyle görürüm.

Bir başka şey de, tam savaşıyorsun “Arkadaşlar, bir vakit namazı kılalım.” falan diyemezsin. Yani böyle bir şey yoktur.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Yani sadece subay mı olmasın?

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Özür dilerim, esas amacın bu olmadığını siz de bilmeniz lazım.

Şimdi, şunu bilin, yani beni yakından tanıyan insanlar bilirler: İnsanların inanç kaynaklarının kurutulmasından yana değilim ama dinle devlet işlerinin kesin ayrılmasından, devlet yapısıyla insanların inançlarının birbirinden ayrı tutulmasından yana olan biriyim. Öbür dünyada herkes kendi hesabını kendisi verir. Ama bu dünyadaki, gerçek dünyada, yaşadığımız bu dünyada bazı şeylerin

birbirinden ayrı olması lazım. Kararlarımızı verirken özgür düşünce... Beyni özgür olacak, vicdanı özgür olacak. Benim temel amacım: Hangi siyaset olursa olsun, eğer siyaset insanın özgürlüğüne yönelikse, insanın mutluluğuna yönelikse önce bireyi özgürleştireceksiniz. Siyasete de böyle bakarım ve bundan da ödün vermemeye gayret ederim. Yoksa saygı duyarım. Ben kendi babam için de söylüyorum -yani bunu çok dillendirmek yersiz- babam seksen altı yaşında, ben, babamı meyhanede görmektense camide görmeyi isterim, çünkü yaşına o yakışır ama oğlum da her türlü sosyal alanın içerisinde olması lazım. Başı kapalıydı, açıktı, türbanlıydı, şöyleydi, böyleydi, ömrümde kimseyle tartışmamışım. Olacaktır, bu sosyal yaşam içerisinde olması lazım. Benim anamın başını hiç kimse açtıramaz ama kız kardeşimin başını da zorla kimse kapattıramaz, böyle bir anlayış içerisindeyim. O çünkü öyle alışmış. Anam o örtüsüyle yetişti, kız kardeşim de o açık şekliyle yetişti. Bu sosyal yapı içerisinde birlikteyiz. İyi günümüzde de, kötü günümüzde de birlikte olacağız. Çok açık söylüyorum, İslamiyet'ten kimsenin şikâyeti olmaz, insanın dininden şikâyeti olur mu ya. İnsana en ağır gelen şey inancını değiştirmesidir ama Filipinler'den Fas'a kadar şu eksen üzerinde -gözünüze getirin dünya haritasını, Arap yarımadasını koyun, üstüne Afrika'nın bir kısmını ekleyin bakın- huzurlu İslam ülkesi var mı ya? Bu yani dinimizde mi kusur, o dini yönetenlerde. Dinimizi süratle kendi dilimizle öğrenmemiz lazım, süratle dinimizin insancıl yanlarını almamız lazım. Sahtelik yapanları ayıklamamız lazım. 10 bin tane hadis var, din adamları söylüyor bunu. Hadislerin bir kısmının uydurma olduğu işte şeyde söyleniyor...

BAŞKAN – Sayın Ekinci, gerçekten çok keyifli ama konuyu çok dağıtmadan toparlayabilirsek.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Yani niye din, işte, imam-hatip filan buradan geliyor. Yani şunları bir gözden geçirin. Hiçbir İslam ülkesinde huzur yok ya, demokrasiye geçememiş hiçbir İslam ülkesinde. Tesadüf müdür bunlar?

Bunları bir anekdot olarak uygulandım ve anlattım. Özür diliyorum.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz bir hususu düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN – Alt Komisyon Başkanı olarak söz vereceğim Hasan Bey de düşüncelerini ifade etsin.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Ben çok kısa bir şey söyleyemeden önce Kemal Ağabeye düşüncelerinden dolayı çok teşekkür ediyorum.

Ben şunu anlatmak istiyorum: Yani, şimdi, bir okul, bir üniversite seçeceği, okuluna aldığı insanın özelliklerini belirtmesi hata değil bence yani mesela sadece askeriye bu konuda eleştiriyoruz ama buna benzer diğer konular yok mu? Fiziksel özellik arıyor işte, boyunuz şu kadar olacak, kilonuz bu kadar olacak, yüzünüzde yara olmayacak, kaşınızda şu olmayacak, bu olmayacak. Bunları niye

arıyor? Okulun özelliğinden dolayı arıyor. Okulun yaptığı işten dolayı arıyor, askerlik sanatı icra ediliyor orada. Askerlik sanatı icra edildiğine göre onun fiziksel olarak da bir özelliklerinin olması gerekir. Kemal Ağabeye bu konuda katılıyorum, sadece olayı imam-hatip olarak da algılamamak lazım. Bir tıp fakültesi bir öğrenci seçerken şunlar olacak diyor, şu okul mezunu olacak diyor, şu kadar puan alacak diyor, şunlara vâkıf olacak diyor. Yani bir üniversitenin yetiştireceği, bir askerî okulun yetiştireceği öğrencideki özellikleri araması kadar doğal bir şey yok diyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sevde Hanım.

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) – Ben de çoğuna katılıyorum, özellikle de özgür olma... İsteyen açar, isteyen kapatır başını fakat bundan dolayı da geleceğini belirleyen bir mesleğin seçimini etkilemesi çok yanlış bir şey. Dinini yaşayan, öğrenmek isteyen insan da... İmam-hatiplerde sadece din öğretilmiyor, artı din öğretiliyor, bunu bilmenin de eksi bir puan olmadığını düşünüyorum.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Olayı imam-hatip olarak algılamayın.

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) – Tamam, ama öyle konuşuldu.

İkincisi de askerler, özellikle subay eğitimi alanlar öbür dünya korkusuyla tereddüde düşerler... Ya arkadaşlar, askerler zaten orada. Askerler yani subaylar değil, subay eğitimini almış olanlar değil ki. Orada subayların emri altında askerler var çarpışan, devletimizi koruyan. Terör olayında görüyoruz, ölenlerin çoğu er ve Allah korkusu olan insanlar. Çoğu imam-hatip de olur...

HASAN AKGÖL (Hatay) – Subayın Allah korkusu yok mu?

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) – Öldüremez Allah korkusu olduğuna veya öbür dünya korkusu olduğundan dolayı. Yani, lütfen, bu şekilde düşünmek tamamen bu özgürlükçü zihniyete engeldir.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bakın, olayı şöyle söyleyeyim: Hamdolsun, elhamdülillah hepimiz Müslümanız. Babam hacı, 3 defa hacca gitmiştir, annem 3 defa hacca gitmiştir, Müslüman çocuğuyuz. Orucumuzu tutan, namazımızı kılan, cumamızı kaçırmayan bir toplum yapısına da... Yani bu konuda kimsenin şüphesi yok. Ama mesela olaya şöyle bakın, ya bir doktor kadar gaddar olabilir miyim ben? Bıçakla neşter vurarak hasta kesebilir miyim bir doktor kadar?

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) – O kurtarmak için kesiyor, gaddarlıktan dolayı değil ki.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Anlatamadım, bakış açımız farklı. Şimdi, imam-hatip diye böyledir, imam-hatip değil diye böyle değildir. Şimdi, Kemal Ağabeyin anlatmak istediği başka bir şey, şunu anlatmaya çalışıyor ki yanlış anlamadıysam.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Ben, ne anlatmak istediğimi kendim söyleyeyim Hasancığım müsaade edersen.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Tamam.

BAŞKAN – Kısaca Kemal Bey.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Bir kere ben başından beri ister Sayın Başkanın, ister bizim Alt Komisyon Başkanının, değerli kardeşlerimin iyi niyetinden dolayı burada bir gerilim olmasını istemiyorum. Çok geniş de yazmadım, sadece bu benim görüşümdü, sizi üzmem. Sizin düşüncenize de son derece saygılıyım ama o da benim düşüncem. Müsaade edin... ” Sen niye böyle düşünüyorsun?” demek bir baskıdır. Hem komşu baskısı, yan yana oturuyoruz.

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) – “Katılmıyorum” demek de özgürlüktür.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Başkan.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Evet, Sayın Başkanım, öncelikle bir konu herhâlde yanlış anlaşıldı, onu düzeltmek istiyorum. Biz, “Askerî liseler gereksizdir, kaldırılın.” demedik fakat şöyle bir problem var: Komisyonumuza müracaat eden öğrencilerin yüzde 90’ı, hatta yüzde 99’u askerî lise kaynaklı öğrenciler ve bu öğrenciler çok ciddi anlamda sıkıntılar yaşamışlar. Her şeyden önce askerî lise mezunu olan öğrencilerin üçte 1’i direkt harp okuluna girişte eleniyorlar, yani çok büyük bir rakam. Bu rakam da büyük rakam yani genel askerî liselerin üçte 1’i. Hatta ara sınıflarda da diğer üçte 1’inin elendiği söyleniyor. Şimdi, burada bir problem var, ben sadece bu probleme dikkat çektim ve askerî liseleri de raporumuzda tartıştık yani gereksizse gelin beraber kaldıralım ama gerekliyse bu sorunu halledelim anlamında dikkat çektim.

Bir diğer hususa, özellikle komisyonumuzda biz şuna riayet ettik: Gerçekten anayasal eşitlik çerçevesinde. Şimdi sivil lise kaynaklı yani harp okulları, öğrencilerin dörtte 3’ünü sivil liselerden alıyor. Buradaki özellikler nedir? İşte, az önce Hasan Bey ifade etti, boy pos kilo, şu, bu bir sürü kriter getirmiş yani bu kriterler çok doğaldır çünkü askerlik sanatının gereğidir. Ama askerlik sanatının gereği olan bu kuralların yanında sadece okul belirterek yani adı geçtiği için söylüyorum, işte, imam-hatip liseleri giremez şeklinde değerlendirme kanaatimce yanlıştır çünkü anayasal eşitlik ilkesine de aykırıdır. Eğer millî eğitim müfredatı programında, millî eğitimin belirlendiği müfredatlar çerçevesinde lise demişsek artık onu Genelkurmay Başkanlığının ya da okul komutanlığının tartışma hakkı olmadığı kanaatindeyim. Benim sadece belirtmek istediğim çünkü objektiflik kriterine ve eşitlik kriterine aykırıdır.

Diğer bir hususa güvenlik soruşturması. Güvenlik soruşturmasında da maalesef ve maalesef yönetmeliklere aykırı hareket ediliyor ve eşitlik ilkesine de aykırı hareket ediliyor. Elimde sadece okul komutanının bir belgesi var, bir yazısı var. Burada da aynen şu ifade kullanılmış: “2004-2005 öğretim yılında askerî lisesine öğrenci olarak alınan aşağıda kimliği yazılı öğrencinin annesinin günümüz modern yaşam koşullarına yakışır giyim tarzını kullanmadığı...” Bu çok subjektif bir

değerlendirmedir, hiçbir yönetmeliğe uymamaktadır ama belki de bu arkadaşımız bu okul komutanının, bu takibi sonucu belki de okuldan atıldı. Biz sadece işte bu yanlışlıkları düzeltmek istiyoruz ve hem okulda hem girişinde hem okul esnasında da objektif, eşitlik kriterlerine uygun objektif kriterler çerçevesinde bir eğitim yapılmasını arzu ediyoruz, temennimiz budur.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Başkanım, ben teşekkür ederim.

Şunu ifade etmek isterim: Bu güvenlik soruşturmalarıyla ilgili yönergeyi Genelkurmay Başkanlığı bu anlamda geniş yorum uygulamasını değiştirdi, kaldırdı, bunu engelledi. Yani özellikle jandarma tarafından yapılan güvenlik soruşturması maalesef yönergenin dışına taşmış, subjektif talepler içeriyordu, matbu evrak içeriyordu ve Genelkurmay Başkanlığı bununla ilgili bir düzenleme yaptı. İsmail Bey'in, Sayın Başkanın onu ifade etmiş olması isabetli oldu. Burada "Askerî okulları kaldıralım." dan ziyade, ben de okudum raporu, hem de Başkanla da tartışma imkânım oldu, zaten harp okullarına giden öğrencilerin dörtte 1'i oranına düşmüş askerî okullardan gelenler. Buna dikkat çekmeyi ben de isabetli buluyorum.

İkincisi, Sayın Ekinci'nin itirazı, belirlediği liseler derken hani genel lise, Anadolu lisesi, fen lisesini mi ifade ediyor yoksa Ankara'nın falan lisesi olarak mı ifade ediyor. Bu da açık değil aslında. Benim de buna mesela şahsi olarak itirazım şudur, imam-hatip mezunuyum, askerliğimi de kısa dönem olarak yaptım yani ben imam-hatip mezunu olarak askerde kısa dönem olarak görev alabiliyorsam veya uzun dönem askerlik yapabiliyorsam alt kademede askerlik hizmetimi yerine getirebiliyorsam üst kademede de getirebilmeliyim. Bu, benim ve idarenin koyacağı objektif kriterlerle belirlenmesi lazım diye düşünüyorum. Ben kısa dönem askerlik yaptım, rütbem onbaşı çavuştu ama adli müşavirin danışmanı, tugay komutanının danışmanı mesabesindeydim ve daha sonra da kişisel dosyam geldiğinde de bana karşı bir tavır değişikliğini hissettim, bunu da üst rütbeli subaylarla çok rahat tartışma ortamlarımızda şunu ifade ettim: Askerdeyiz, asker ocağındayız, peygamber ocağı diyoruz. Askeriz, ismimiz Mehmetçik ama dine karşı bir duruşumuz var kurumsal anlamda, oysa komutanların çoğunun bireysel anlamda böyle bir duruşunun olmadığını hissettim, sanki böyle bir psikolojik hava oluşturulmuş da herkes bu havanın etkisinde. Oysa hani siyaset de böyle. Toplum neyse siyaset odur, toplum neyse ordu onu yansıtmak durumundadır. Toplum neyse sivil bürokrasi de, askerî bürokrasi de demokratik anlamda temsil edilebilmelidir. Dinî duygularının yüksek olan bir insanın insan öldürmekle ilişkilendirilmesi de benim düşünceme göre çok isabetli değildir çünkü askerlik bir vatan savunmasıysa, bir bayrak savunmasıysa siz burada özellikle bu havayı oluşturabilmek için yüksek duygularla hitap edersiniz hem askere hem üst rütbelilere. Bu anlamda bir tezadın olmadığını düşünüyorum ki Türkiye'nin demokratikleşme yolunda iktidarıyla, muhalefetiyle

çok önemli adımların atıldığı bir dönemdeyiz, bunun da kendi mecrasında belli bir seviyede geliştiğini de düşünüyorum işin gerçeği.

Ben, alt komisyonumuza, diğer alt komisyon başkanlarımıza da, üyelerimize de çok teşekkür ediyorum, ayrıca bütün komisyon üyelerimize bu demokratik tavırlarından dolayı, özgürce düşüncelerini ifade etmeleriyle çalışmalarımıza katkı verdiklerinden dolayı da çok teşekkür ediyorum.

Gereği düşünülünün büyük kısmını İsmail Bey okudu aslında yani orada bir tane şeyi atladı: Askerî liseden mezun olanlar diplomalarını kampa katılmadan alamıyorlar. Orada bir öneri var, onu belki ifade etmedik. Kamptan önce diplomaların verilmesi yönünde bir gereği düşünülüyor kısmında yer alıyor. İsterseniz ona birkaç cümleyle değinirsek, onun önemli olduğunu düşünüyorum ben de.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Evet, bence de atladım. Çok önemli bir konu çünkü bugün tartıştığımız sorunların da ana kaynaklarından bir tanesi odur. Askerî liseyi bitiren bir lise öğrencisi lise diplomasını alamıyor yani okulu bitirmiş olmuyor. Ta ki harp okuluna, buraya müracaat edip kampa gidene kadar. Kampa gittiği anda bitirmiş sayılıyor. Bu da hem ayrıldığı dönemde bir yıl kaybetmesine sebep oluyor, üniversite imtihanlarına da katılmadığı için hem ailesine ek külfet oluyor tekrar üniversite imtihanına katılması gerekiyor. Hâlbuki bitirdiği anda lise diplomasını alsa, isteyen de harp okuluna müracaat etmediği için, bu bize gelenlerin okul komutanlarına deniyor ki: “Bunlar kendileri ayrıldı.” Öğrenciler diyor ki: “Hayır, efendim biz ayrılmadık, atıldık.” Hem bu sıkıntı da ortadan kalkmış olur. Öğrencinin bir yıl mağduriyeti de ortadan kalkmış olur. Sıkıntının ana gündemi de bu olur. Bir de, hiçbir mantığını da ben anlayamadım, çözemedim yani. Askerî lise bittiği gün diplomasını hak etmiş olur diye düşünüyorum, bu da o öğrencilerin en tabii hakkıdır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Mantık şu mu acaba, yani şunu anladım ben: Askerî liseyi bitiriyor, önce Harp Akademisine başvuruyor, kazanamazsa diplomayı mı alıyor? O kampa mı girmesi gerekiyor?

İSMAİL AYDIN (Bursa) – O kampa girmesi gerekiyor.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Yani şu mantık o zaman: Akademiye giriyorsan bendesin, girmiyorsan al diplomayı istediğin yere git.

BAŞKAN - Şöyle bir de çelişkiye dikkat çekmek lazım, az önce de tartışmaya konu oldu: On dört yaşında askerî liseye başlayan bir çocuğun -yine bu idare tarafından bize söylenen bir gerekçeydi- sağlıklı karar veremediği ve daha sonraki yıllarda, işte, asker olmayı, komutan olmayı, neyse, kafasında bitirdiği, bunu ailesine ifade edemeyip, işte, disiplinsizlik falan yapıp okuldan ayrılmak zorunda kaldığı ifade ediliyordu. Bu açıdan da bu önemli. Yani çocuğun diplomasını ver, çocuk eğer devam etmeyi düşünmüyorsa ailesiyle bunu çok rahat paylaşabilir veya bu imkânı tanımış olursun ki

hem tazminattan hem yıl kaybından hem de işte idealerin, ailenin beklentilerinin yıkılmamış olmasını da gündeme getirme açısından önemli olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

Redaksiyon yetkisiyle beraber ben de bu alt komisyon raporumuzu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum, biz de bütün alt komisyonlarla beraber buradaki kararlarımızı...

Bir tane daha bir talebimiz olacak: Yaz döneminde de çalışan bir komisyon olacağız. Ola ki bir gelişme olduğunda alt komisyon kurma yetkisini Başkanlık Divanına veren bir karar almak istiyoruz. Yazın herhangi bir alt komisyon kurmamız gerekirse tekrar Genel Kurulu toplayamayız diye bu konuda da sizden Başkanlık Divanına yetki talep ediyoruz: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Çok teşekkür ediyorum katkılarınızdan dolayı.

Kapanma Saati: 12.23